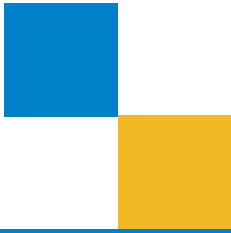

Ystads kommun

Plan mot kränkande behandling

Aktiverande - Vad vi vill uppnå

Program

Är vägledande och beskriver önskvärd utveckling av verksamheten.

Strategi

Utgör grund för prioritering och beskriver hur kommunen ska uppnå uppsatta mål inom ett område.

Plan

Konkreta mål och åtgärder och svarar på vad, vem, när och hur.

Normerande - hur vi ska tänka och göra

Förhållningssätt

Vägleder och klargör Ystads kommuns övergripande syn och inställning till något.

Riktlinje

Säkerställer ett korrekt agerande och god kvalitet vid handläggning och utförande.

Rutin

Anger hur en fråga ska hanteras eller hur ett uppdrag ska verkställas.

Övrig dokumentinformation

Medverkande	Barnhälsoteam och ledning.
Dokumentet gäller för	Backa förskola
Gäller fr o m – t o m	230901-240831
Fastställd av	Maida Micheletti
För revidering ansvarar	Barnhälsoteam och ledning.
Ärendenummer	
Ansvarig för uppdatering	Barnhälsoteam och ledning.

Innehåll

1. Förskolans/skolans uppdrag	4
1.1 <i>Skollagen</i>	4
1.2 <i>Diskrimineringslagen</i>	4
1.3 <i>FNs barnkonvention</i>	4
2. Grunduppgifter	5
2.1 Verksamheter som omfattas av planen.....	5
2.2 Planens framtagande	5
2.3 Barns/elevs delaktighet.....	5
2.4 Planens förankring	5
2.5 Utvärdering.....	5
2.6 Förskolans/skolans vision	5
3. Begrepp och definitioner	6
3.1 Diskrimineringsgrunder.....	6
3.2 Trakasserier och sexuella trakasserier	6
3.3 Kränkande behandling	6
3.4 Mobbning	6
4. Främjande arbete	7
5. Kartläggning	9
6. Resultat av kartläggning och analys av föregående läsår samt fokusområden/ mål för läsåret.....	10
7. Förebyggande arbete.....	11
8. Åtgärdande arbete	12
8.1 Rutiner för akuta situationer	12
8.2 Rutin för att utreda och åtgärda när barn/elev kränks.....	12
8.2.1 Av annat barn/elev	12
8.2.2 Av personal	12
8.3 Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman	13
9. Denna plan kompletteras med	14
Konsekvenstrappa	14
Trivselregler	14
Riktlinjer Trygghet och studiero	14
Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman via DraftIT	14
10. Checklista	15
11. Stödmaterial	16

1. Förskolans/skolans uppdrag

Huvudmannen ska se till att det en gång per år, för varje särskild verksamhet, upprättas en plan mot kränkande behandling. Det övergripande syftet med planen är att förebygga och motverka kränkande behandling, och tanken är att planen ska vara "levande" i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. För att planen ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är det, enligt förarbetena, viktigt att den utformas utifrån verksamhetens egna behov.

Planen mot kränkande behandling ska alltid innehålla

- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever
- en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redogörelse för hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts.

Enligt förarbetena bör planen vidare innehålla rutiner för både akuta situationer och uppföljande insatser, ansvarsfördelning samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Barn och elever ska medverka i arbetet med att upprätta, följa upp och se över verksamhetens plan mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Även vårdnadshavare bör, enligt uttalanden i förarbetena, göras delaktiga i detta arbete.

1.1 Skollagen

[Skollag \(2010:800\) Svensk författningssamling 2010:2010:800 t.o.m. SFS 2022:1319 - Riksdagen](#)

[Förordning \(2006:1083\) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling Svensk författningssamling 2006:2006:1083 t.o.m. SFS 2016:1011 - Riksdagen](#)

[Microsoft Word - Skolansvar-prop-20 okt.doc \(regeringen.se\)](#)

1.2 Diskrimineringslagen

[Diskrimineringslag \(2008:567\) Svensk författningssamling 2008:2008:567 t.o.m. SFS 2022:848 - Riksdagen](#)

1.3 FNs barnkonvention

[Läs hela Barnkonventionen - UNICEF Sverige](#)

2. Grunduppgifter

2.1 Verksamheter som omfattas av planen

Nedanstående verksamhet inom Ystads kommun:

Backa förskola

2.2 Planens framtagande

Planen är framtagen av Barnhälsoteamet tillsammans med förskolans ledning, vilka också ansvarar för uppföljning och revidering. Utgångspunkten i framtagandet har varit värdegrundsmålen i förskolans läroplan och de sju diskrimineringsgrunderna.

2.3 Barns delaktighet

Barnen är delaktiga i framtagandet av planen genom att pedagogerna varje år tillsammans med barnen undersöker förskolans undervisningsmiljö, inomhus såväl som utomhus, för att identifiera otrygga platser.

2.4 Planens förankring

Den färdiga planen lyfts i förskolans barnhälsoteam samt på APT i början på höstterminen. Planen läggs sedan tillgänglig på förskolans hemsida och Vklass till vårdnadshavare.

2.5 Utvärdering

Planen utvärderas och revideras årligen under kompetensutvecklingsdagen i april/maj av samtliga arbetslag. Underlaget analyseras i juni månad av Barnhälsoteamet och ledningen.

2.6 Förskolans vision

Vi utforskar världen och lär oss tillsammans, barn och vuxna.

3. Begrepp och definitioner

3.1 Diskrimineringsgrunder

De sju diskrimineringsgrunderna i arbetet mot diskriminering:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning eller
- ålder.

3.2 Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera diskrimineringsgrunder. Det kan handla om kommentarer, nedsättande skämt, gester eller utfrysning.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

3.3 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt skollagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Det framgår av förarbetena till bestämmelserna. I förarbetena anges också att den som kränker någon måste förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Det är viktigt att komma ihåg att det kan vara svårt för ett barn eller en elev att förmedla sin känsla av att ha blivit kränkt. Särskilt yngre barn kan ha svårt att sätta ord på sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna. Barnet eller eleven kan därför behöva ta hjälp av personalen i verksamheten.

3.4 Mobbning

Det är mobbning när någon blir dåligt behandlad flera gånger av samma personer. Det kan handla om utfrysning, elaka kommentarer, hot eller andra kränkningar. Ibland är mobbningen brottslig.

4. Främjande arbete

Ett kontinuerlig värdegrundsarbete med fokus på bemötande och förhållningsätt

Backa förskola är en plats för att mötas, växa tillsammans och känna ett egenvärde. Detta gör vi genom att barnen får undersöka, upptäcka och skapa relationer till varandra och omvärlden. Vi arbetar med demokrati, delaktighet och goda relationer för att alla barn ska må bra och utveckla sin fulla potential under de åren de är hos oss.

I Ystads kommun har vi tillsammans tagit fram fyra värdegrundsord som ska vara vägledande och som ska genomsyra all undervisning. De fyra gemensamma värdegrundsorden är: Tillit, Mod, Delaktighet och Professionalitet som ligger till grund för vår plan.

Utgångspunkter i arbetet

Förskolans värdegrundsarbete och aktiva arbete mot kränkande behandling måste ske i den dagliga verksamheten tillsammans med barnen. Alla som arbetar i förskolan har ett ansvar att leva upp till uppdraget vilket innebär att motverka diskriminering, driva ett aktivt värdegrundsarbete samt att motverka att kränkningar sker.

Som en del av det kontinuerliga värdegrundsarbetet och det systematiska kvalitetsarbetet ska även den pedagogiska dokumentationen alltid belysa ett tydligt barnperspektiv.

Hälsofrämjande barnhälsoarbete

För att driva arbetet framåt samt för att skapa en systematik i arbetet träffas Backa förskolas barnhälsosteam en gång i månaden där en timme är avsatt för hälsofrämjande frågor, till exempel grupsammansättningar, bemötande och andra frågor som rör barnens hälsa och mående. I detta arbete är plan mot kränkande behandling ett levande dokument.

Policy för en normkreativ förskola

Vi har skapat och lever efter en policy för en normkreativ förskola, med syftet att samtliga barn ska ha tillgång och möjlighet till allt som erbjuds på förskolan oberoende av könstillhörighet, ålder, etnicitet religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsvariationer. Detta innebär till exempel att:

- Vi respekterar alla för den de är och valen en gör och alla vuxna i förskolan har ett neutralt förhållningssätt som är värderingsfritt.

- Att vi utmanar idéerna om vad som anses "flickigt" och "pojktigt" och ger barnen kraft att gå sin egen väg. Vi säger barn i stället för tjejer/flickor och killar/pojkar.

- Vi ser barn som barn och arbetar aktivt för att bygga barnens relationer med varandra så att alla ska kunna vara kompisar med varandra.
- Vi har ett öppet förhållningssätt till kroppen vilket i sin tur bidrar till en god självkänsla.
- Vi arbetar aktivt med mångfalden av olika familjeformer.

I boken Normkreativitet i förskolan- om normkritik och vägar till likabehandling av författaren Karin Salmson & Johanna Ivarsson samlas kunskap och förhållningssätt som inspirerar och hjälper pedagogerna i det hälsofrämjande arbetet kring värdegrund. Boken erbjuder också praktiska verktyg i form av övningar som är riktade både mot vuxna och barn som underlättar steget från teori och kunskap till handling. En del övningar passar de allra äldsta barnen, medan andra övningarna kan anpassas efter mognadsnivå.

För att motverka diskriminering, arbetar vi även med Barnkonventionen som särskiljer och skyddar barnens rättigheter, som ett komplement till FN:s allmänna mänskliga rättigheter.

I följande länk finns barnombudsmannens skrift om FN:s konvention om barnets rättigheter, det vill säga barnkonventionen, omskriven till lättläst:

https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/systemimporter/publikationer2/barnkonv_lattlastweb-2014.pdf

Rättigheterna som slås fast i barnkonventionen, som rätten att vara som man är, kan ses som en del av en vidgad norm, där man inte begränsas av andras förväntningar. Därför passar arbete med barns rättigheter väl i ett normkreativt förhållningssätt. Ett viktigt uppdrag på förskolan är att göra barn medvetna om sina rättigheter.

5. Kartläggning

Kartläggningen syftar till att upptäcka risker och hinder i verksamheten på individ, grupp och organisationsnivå. Våra kartläggningsmetoder och arbetssätt är följande:

1. Trygghetsvandringar under höstterminen: att tillsammans med barnen se över förskolans undervisningsmiljö inomhus och utomhus för att identifiera otrygga platser. Representant från barnhälsoteamet ansvarar för att förskolan genomför trygghetsvandringen under hösten. Vi använder mallen för trygghetsvandring (Se bilaga 1). Barnhälsoteamet analyserar tillsammans kartläggningen och tar fram gemensamma förslag för åtgärder.
2. Undersökning av vilka situationer på förskolan som ofta utlöser risk för kränkning. Att undersöka innebär att representanterna i barnhälsoteamet ansvarar för att samla in dokumentation som kan synliggöra vilka situationer på förskolan som kan utlösa risk för kränkning. Det har visat sig att situationer som ofta utgöra risk för kränkning är kopplade till rutinsituationer samt i samband med stress. Det kan därför vara lämpligt att fokusera på den typen av situation för att synliggöra risk för kränkningar. Exempel på sådana situationer kan vara: matsituation, påklädnad, toalettsituation och övergångar. Vi använder mallen för pedagogisk process för att analysera följande situationer.
3. Vårdnadshavarenkät
4. Incidentrapporter/tillbud som skrivs i Draft-IT när kränkningar sker.
5. Medarbetarenkät
6. Utvecklingsamtal/uppföljningssamtal med medarbetarna
7. Verksamhetsbesök
8. Kvalitetsdialoger

6. Resultat av kartläggning och analys av föregående läsår samt fokusområden/ mål för läsåret

Planen utvärderas och revideras årligen under kompetensutvecklingsdagen i april/maj av samtliga arbetslag. Underlaget analyseras i augusti månad av Barnhälsoteamet och ledningen.

Nya mål inför läsåret 2023/2024:

1. Varje barn ska möta och mötas med respekt i en inkluderande förskolemiljö.
2. Skapa samsyn inom arbetslag och hela kollegiet om hur pedagogerna arbetar med barns inflytande och delaktighet i utformningen av undervisningen

7. Förebyggande arbete

Förebyggande arbete sker genom:

Vår organisation under dagen:

Närvarande, tillgängliga pedagoger i alla våra miljöer

Mindre grupper: att dela in barnen i mindre grupper för att alla barn ska ges möjlighet att bli sedda och lyssnade till.

Policys som utarbetas i förebyggande syfte

Utifrån de genomförda trygghetsvandringarna analyseras resultatet och områden i behov av trygghetsskapande åtgärder identifieras. Exempel på tidigare policys är hallsituationer och toalettsituationer. Syftet är att förebygga situationer som kan upplevas otrygga för barnen. Riktlinjerna ska finnas tillgängliga på varje avdelning som ett stöd för pedagogerna att påminna varandra och för vikarier. När riktlinjerna upprättas planerar vi utifrån att barnens situation organiseras på ett sätt som gör att barnen är delaktiga, har inflytande och utifrån alla barns rätt till stöd. Det är viktigt att vi tänker utifrån att det är en lärande situation.

Goda relationer med vårdnadshavare

Vi har sett att genom att involvera vårdnadshavare i förskolans verksamhet främjar vi barnets känsla av sammanhang (KASAM). Därför har vi erbjudit våra vårdnadshavare möjlighet att vara delaktiga i vår verksamhet genom bland annat samverkansmöte med olika tema, workshops, vernissage och familjeuppdrag under sommaren. Denna form av samverkan kommer vi att fortsätta med framöver.

Värdegrundsorden:

Vi håller de fyra värdegrundsorden Tillit, Mod, Delaktighet och Professionalitet levande i verksamheten varje dag.

8. Åtgärdande arbete

8.1 Rutiner för akuta situationer

Om det kommer till personals kännedom att ett barn är utsatt för kränkande behandling, trakasserier, sexuella trakasserier eller mobbning, skall personal skyndsamt registrera ärendet via systemet DraftIT. Länk finns tillgänglig i Vklass.

8.2 Rutin för att utreda och åtgärda när barn kränks

8.2.1 Av annat barn

1. Den som först får kännedom om kränkning fyller i en anmälan på Draftit <https://inloggad.draftit.se/public/kb-process-anmalan/?invitation=tSnEHWvIXyxe0v4Tb%2b6epb79fVmz0iSVBTjy6%2bcYhMB9n395Jz6Y2w%3d%3d>. Då påbörjas det en utredning genom att samla information och dokumentation från olika håll så skyndsamt som möjligt. I regel utförs samtal med inblandade barn och pedagoger. Vårdnadshavare kontaktas och får information om händelsen.
2. Rektor beslutar kring hur utredning ska ske samt vem som ska ansvar för vilken del av utredningen. I regel utförs utredningen av ansvarig pedagog.
3. Utredning genomförs. Utredningen bör allsidigt belysa det inträffade och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som anses ha stått för kränkningen. Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är.
4. All information/dokumentation lämnas till rektor eller biträdande rektor för inskanning i Draftit.
5. Utifrån utredning fattar rektor beslut om åtgärder.
6. Rektor godkänner avslutad utredning som signeras digitalt i Draftit.

•Händelser som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa ska rapporteras till Arbetsmiljöverket.

8.2.2 Av personal

Om en kränkning sker vuxen/barn

I det fall det finns en misstanke om att personal kränkt ett barn följer Ystad kommun samma rutin som ovan vid misstanke om att ett barn kränkt ett annat barn och händelsen anmäls och följer DraftIT KB process med anmälan, utredning, åtgärder och uppföljning. Här är länken: <https://inloggad.draftit.se/public/kb-process-anmalan/?invitation=tSnEHWvIXyxe0v4Tb%2b6epb79fVmz0iSVBTjy6%2bcYhMB9n395Jz6Y2w%3d%3d>

8.3 Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman

Genom att följa rutinerna ovan (8.1 samt 8.2) säkerställs att händelsen anmäls och hanteras av huvudman.

9. Denna plan kompletteras med

Konsekvenstrappa	
Trivselregler	
Riktlinjer Trygghet och studiero	
Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman via DraftIT	
Mall för trygghetsvandringar	X

10. Checklista

Aktivitet	Genomfört
Planen är tidsatt (start- och slutdatum)	
Planen är daterad och det framgår vem som är ansvarig	
Tidigare utvärderingar ligger till grund för den nya planen	
Planen är framtagen i samarbete med barn- och elever	
Barnchecklistan är genomgången	
Planen är upprättad i samverkan mellan skolläda och personal	
Elevhälsan har varit delaktig	
Kartläggning är gjord på organisations-, grupp- och individnivå	
Den fysiska miljön är beaktad	
Medarbetares kompetensutveckling är beskriven	
Det fortlöpande arbetet dokumenteras	
Främjande insatser finns beskrivna	
Förebyggande insatser finns beskrivna	
Rutin för anmälan till rektor finns och följs	
Rutin för anmälan till huvudman finns och följs	
Planen finns på skolans/förskolans hemsida	

11. Stödmaterial

[Skapa trygghet för lärande \(skolverket.se\)](#)

[Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda \(skolverket.se\)](#)

[Åtgärder mot kränkande behandling - Skolverket](#)

[Skolors arbete med trygghet och studiero \(skolinspektionen.se\)](#)

[Aktiva åtgärder mot diskriminering i förskola och skola | DO](#)